

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Justis- og beredskapsministeren

Stortinget - Kommunal- og forvaltningskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
20/4760 - STM

Dato
13.10.2020

Dokument 8:5S (2020-2021) Representantforslag fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes om evakuering av flyktninger fra Hellas, med bakgrunn i den kritiske Moria-situasjonen, i det omfang norske kommuner har kapasitet til.

Det vises til brev fra Kommunal- og forvaltningskomiteen hvor det bes om departementets uttalelse til følgende representantforslag:

Stortinget ber regjeringen avlaste Hellas ved å evakuere flyktninger i et større antall, ut fra en hastegjennomgang hvor norske kommuner melder inn antallet flyktninger de er villige til å ta i mot. Innsatsen koordineres av regjeringen, som stiller evakueringsteam, inkludert fly, mannskap, helsearbeidere, tilgjengelig for å evakuere mennesker i nød på en smittevernsmessig trygg måte og slik at de kan få tilgang til grunnleggende hjelp og asylinstituttet i Norge. Hastegjennomgangen skal gjennomføres innen utgangen av 2020.

Representanten Moxnes ber om at regjeringen avlaster Hellas ved evakuering av flyktninger i et større antall fra landet. Jeg deler bekymringen for situasjonen i greske mottaksleire, og særlig gjelder dette for de greske øyene. Det oppholder seg langt flere asylsøkere i leirene på øyene enn det er reell kapasitet til, og ventetiden for å få behandlet søknaden om beskyttelse er for lang. Det er strukturelle utfordringer som ligger til grunn for denne situasjonen, og dette krever først og fremst langsiktig innsats og tiltak. Relokalisering av asylsøkere eller flyktninger til Norge og andre europeiske land er et kortsiktig tiltak, som når noen få asylsøkere. For det store flertallet av asylsøkere som blir igjen i Hellas, og for de som i fremtiden vil søke til Hellas for beskyttelse, gjelder det å sikre et forsvarlig og effektivt system for migrasjonshåndtering.

For regjeringen er det vesentlige å bistå greske myndigheter i utviklingen av langsiktige løsninger på de utfordringene landet står overfor. Det er dette som vil avlaste Hellas på lang sikt. Norge har derfor over lang tid gitt omfattende bistand til å styrke det greske migrasjonssystemet. Gjennom EØS-midlene til Hellas har vi de siste 10 årene bidratt med om lag 600 mill. kroner til dette formålet. Dette er midler som blant annet skal bidra til verdige mottaksforhold, fri rettshjelp og effektiv og god asylsaksbehandling. Hoveddelen av denne innsatsen er rettet inn mot sårbare migranter. For eksempel vil pågående etablering av 300 mottaksplasser komme rundt 1000 sårbare migranter til gode, både på fastlandet og på øyene. I tillegg til dette bistår Norge gjennom EUs støttetjenester, og vi har de siste 5 årene bidratt med rundt 40 millioner til utstyr til greske mottak.

For å hjelpe Hellas i en ekstraordinær situasjon som oppsto etter økt antall migranter til landet høsten 2019, besluttet regjeringen å relokalisere 50 asylsøkere fra de greske øyene. Utbruddet av brann i mottaksleiren Moria på Lesbos 9.9.2020, og den humanitært vanskelige situasjonen som da oppsto, gjorde at regjeringen fremskyndet denne prosessen. På anmodning fra greske myndigheter har også Norge hastesendt et medisinsk team for å styrke helsetilbudet til migrantene på øya. Dette teamet er i full virksomhet og har behandlet flere enn 2000 pasienter siden midten av september. Gjennom EØS-midlene bidrar vi også med eksperter til asyl- og registreringstjenester i den nye mottaksleiren i Kara Tepe på Lesbos.

Representanten Moxnes ber regjeringen om å foreta en hastegjennomgang av hvor mange flyktninger kommunene er villige til å ta imot, for slik å bestemme hvor mange Norge skal ta imot. Som jeg har redegjort for her, ser ikke regjeringen relokalisering av flere asylsøkere til Norge som løsningen på de utfordringene i Hellas har med migrasjonshåndtering. Regjeringens beslutning om relokalisering av 50 asylsøkere fra Hellas til Norge ligger derfor fast. Relokalisering av asylsøkere fra Hellas supplerer den øvrige norske bistanden til Hellas, og slik mener jeg det bør være. Det er gjennom de brede og langsiktige tiltakene vi når det store antallet asylsøkere som fortsatt vil befinne seg i Hellas etter at relokaliseringsinitiativene er avsluttet.

Jeg merker meg at mange kommuner i Norge nå gir uttrykk for at de har kapasitet til å bosette flere flyktninger. Både med tanke på fremtidig mottak av overføringsflyktninger, at det er vanskelig å forutse antall asylsøkere til landet, og at vi fortsatt har personer med oppholdstillatelse i mottak som venter på å bli bosatt, er det positivt og viktig at vi har ledig bosettingskapasitet. I år og til neste år vil regjeringen prioritere å ta imot overføringsflyktninger. Dette er personer med avklart beskyttelsesbehov, som ennå ikke befinner seg i trygge land, slik asylsøkere i Hellas gjør.

Med hilsen

Monica Mæland

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Justis- og beredskapsministeren

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.
2020/3729

Vår ref.
20/5049 - STM

Dato
28.10.2020

Dokument 8:35 S (2020–2021) Representantforslag om plan for å evakuere flere asylsøkere til Norge fra Hellas i 2021

Jeg viser til brev fra Kommunal- og forvaltningskomiteen av 22.10.2020 med representantforslag fra Karin Andersen, Kristoffer Robin Haug og Lars Haltbrekken vedrørende evakuering av asylsøkere fra Hellas til Norge og Dublinsamarbeidet mellom Norge og Hellas. Jeg besvarer forslagene i nummerert rekkefølge i det følgende.

- 1. Stortinget ber regjeringen i løpet av 2020 legge fram et konkret tall på hvor mange asylsøkere Norge skal ta i mot fra Hellas i 2021, basert på det grunnleggende prinsippet at Norge skal være ledende i koalisjonen av europeiske land som bidrar til rettssikkerhet for de rundt 50 000 asylsøkerne som er hindret fra å reise videre fra Hellas. Relokalisering av asylsøkere i Europa skal ikke føre til at Norge tar imot færre kvoteflyktninger via FN, men komme i tillegg.*

Det er et nasjonalt ansvar å håndtere migrasjon til eget land. Dette gjelder også for Hellas. Samtidig mener jeg vi skal stille opp for land som opplever store utfordringer, slik Hellas nå gjør. Relokalisering av asylsøkere til Norge og andre europeiske land er imidlertid et kortsiktig tiltak, som kun hjelper et begrenset antall asylsøkere. Regjeringen har likevel besluttet å relokalisere 50 asylsøkere fra Hellas til Norge. Dette vil være sårbare familier fra Syria.

For det store flertallet av asylsøkere i Hellas, og for de som i fremtiden vil søke til Hellas for beskyttelse, er løsningen å sikre et forsvarlig og effektivt system for migrasjonshåndtering. Her er Norge i fremste rekke. I finansieringsperioden 2012-2024 vil Norge gjennom EØS-midlene ha stilt til rådighet om lag 650 millioner kroner (57 millioner euro) for å bidra til en effektiv asylhåndtering, rettssikkerhet og verdige mottaksforhold for asylsøkere i Hellas. Hoveddelen av denne innsatsen er rettet inn mot sårbare migranter. De siste årene har vi gjennom EUs støttetjenester i tillegg bidratt med rundt 40 mill.

kroner til utstyr til greske mottak. Som følge av brannen i mottaksleiren Moria på Lesbos i september i år sendte Norge et medisinsk team for å styrke helsetilbudet til migrantene på øya.

Regjeringens beslutning om relokalisering av 50 asylsøkere fra Hellas til Norge ligger fast. Relokalisering av asylsøkere fra Hellas supplerer den øvrige norske bistanden til Hellas, og slik mener jeg det bør være. Det er gjennom brede og langsiktige tiltak vi når det store antallet asylsøkere som fortsatt vil befinne seg i Hellas etter at relokaliseringsinitiativene er avsluttet.

Relokaliserte asylsøkere vil bli regnet mot antall overføringsflyktninger vi tar imot innenfor den årlige kvoten. Også denne politikken ligger fast. Regjeringen vil prioritere å ta imot overføringsflyktninger. Dette er personer med avklart beskyttelsesbehov, men som ennå ikke befinner seg i trygge land, slik asylsøkere i Hellas gjør. I lys av fremtidige overføringsflyktninger og at vi fortsatt har personer med oppholdstillatelse i norske mottak som venter på å bli bosatt i en kommune, er det bra at vi har ledig bosettingskapasitet.

- 2. Stortinget ber regjeringen trekke tilbake Instruks om tolkning av utlendingsloven § 32 – overføring av asylsøkere til Hellas i henhold til Dublin III-forordningen (GI-07/2017) og realitetsbehandle asylsøknadene til de personene som har Hellas som første ankomstland, i Norge.*

Instruksen (GI-07/2017) ble gitt på bakgrunn av en anbefaling i 2016 fra Europakommisjonen (Kommisjonen), basert på flere rapporter om det greske asylsystemet, samt en vurdering av muligheten for å gjenoppta Dublinoverføringer til Hellas. Kommisjonen pekte på betydelig fremgang i arbeidet med å etablere grunnleggende institusjonelle og legale strukturer for et fungerende asylsystem, herunder mottaksfasiliteter og prosessuelle rettigheter. Kommisjonen anbefalte derfor en gradvis gjenopptakelse av Dublinoverføringer til Hellas, basert på individuelle garantier fra greske myndigheter om at søkerne vil bli behandlet i tråd med relevant EU-rett. Dette skulle skje gradvis av hensyn til kapasiteten i mottakssystemet og saksbehandlingsapparatet. Samtidig avgrenset Kommisjonen mot sårbare grupper som enslige, mindreårige asylsøkere.

Justis- og beredskapsdepartementets instruks er i tråd med anbefalingen som ble gitt og forutsetter klart at situasjonen for asylsøkere i Hellas kan endre seg. UDI skal derfor holde seg løpende orientert om utviklingen i Hellas og vurdere konkret og individuelt om det vil være i tråd med regelverket å overføre den enkelte asylsøker til Hellas i lys av situasjonen i landet. Hvorvidt det vil være behov for å innhente (individuelle) garantier i saken er også en del av denne vurderingen. Jeg anser instruks for å gi UDI tilstrekkelig rom for å vurdere den enkelte sak individuelt, og situasjonen i Hellas generelt. Jeg har tillit til at UDI gjør de nødvendige vurderingene i tråd med instruks og ser derfor ikke behov for å endre denne på nåværende tidspunkt.

Med hilsen

Monica Mæland